CZĘŚĆ L — № 68. ROK 25 — (1854.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{3}{15}$ WRZEŚNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{2}{14}$ WRZEŚNIA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 28 Sierpnia, S.-Petersburski Policmejster, Pułkownik *Poł*, mianowany Prezesem 2 Departamentu Zarządu Policyjnego Petersburskiego, z zamianą rangi na Rzeczywistego Radzcę Stanu; — Mianowani: Naczelnik ostatnich czterech okręgów Noworossyjskich Osad Wojskowych Jenerał-major *Traskin*, Naczelnikiem pięciu okręgów Osad Wojskowych Kijowskiej i Podolskiej gubernij; Pułkownik *Worowitinow*, Naczelnikiem czterech ostatnich okręgów Noworossyjskich Osad Wojskowych; Pełniący obowiązki Dyrektora Połockiego korpusu Kadetów Jenerał-major *Lermantow 2*, Dyrektorem 1 Moskiewskiego korpusu Kadetów; Dowódzca Siewskiego pieszego pułku Pułkownik *Kinowicz*, Pełniącym obowiązki Dyrektora Połockiego korpusu Kadetów.

— Członek Warszawskich Departamentów Senatu Rzeczywisty Radzca Stanu *Kwiatkowski*, otrzymuje dymissyą na własną prośbę.

— Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Zgromadzeniu Ogólném, rozpatrzywszy przedstawienie Głównozarządzającego II Oddziałem Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, o uzyskiwaniu procentów za obligami i wexlami, Zdaniem NAJWYŻEJ zatwierdzoném w dniu 5 Lipca b. r. *postanowiła:* «I. Artykuły Prawa Cywilnego o wyliczaniu procentów za obligami, zredagować w sposób następujący: *Artykuł 1733.* Wierzycielom dozwala się pobierać procent od kapitału wypożyczonego, wszakże nie wyższy nad 6 od sta rocznie, lecz zabrania się stanowić, że od tego kapitału policzać się będą procenta składane, to jest zamieszczać w obligu warunek, o płaceniu procentu od procentów. W obligu może być warowana wypłata umówionych procentów po upływie każdego roku, albolitéż dwóch, trzech i więcej lat, jeżeli oblig wydany jest na dłuższy nad roczny termin. Niewypłacone we wskazanym przez oblig terminie, wszakże niemniej jak za rok cały zalegające procenta, mogą być, za nadejściem takowego terminu i za zobopólną ugodą wierzyciela i dłużnika, zamienione na nowy oddzielny dług, przez wydanie od dłużnika osobnego na nie obligu, ze wskazaniem terminu wypłaty; w takim razie wierzyciel będzie też i od nich pobierał umówione, a w razie uchybienia terminu, prawne, od dnia uchybienia procenta. Jeżeli zaś taka ugoda nie miała miejsca, i o uzyskanie niezapłaconych na termin procentów, wierzyciel wniesie przepisanym porządkiem, do właściwej Policyjnej władzy, podanie, a procenta będą mu się należały nie mniej jak za rok cały, wtedy, od dnia podania, policzone być mają przy uzyskaniu, od summy niewypłaconych w tym dniu, umówionych procentów, nadto jeszcze i prawem przepisane, po sześć od sta procenta, rocznie. *Artykuł 2058.* Za przedstawionym według przepisów prawa obligiem, za którym wypłata w terminie wskazanym nie nastąpiła, wierzyciel, prócz summy, złożonej z należnego kapitału i niezapłaconych, po dzień uchybienia, umówionych procentów, ma prawo odebrać od dłużnika, którego upadłość nie została jeszcze uznana: 1) trzy procenta od całego niewypłaconego kapitału, jednorazowo, jako sztraf za niewypłatność w terminie; i 2) prawne procenta, należące się rocznie od summy, jaką wyniesie niewypłacony kapitał, z zalegającemi po dzień uchybienia, umówionemi procentami i wskazanym w 1 § sztrafem. Procenta te policzać się mają od dnia uchybienia terminu obligu, po dzień wypłaty, po 6 od sta na rok, w porządku nieskładanym. Jeżeli z rzeczy uzyskania należności obligowej wyniknął spór i w nim zapadł wyrok sądowy, wtedy od dnia, w którym

takowy nastał, po dzień wypłaty, policzane będą procenta od całej zasądzonej wyrokiem summy, z włączeniem do niej i narosłych po dzień nastania wyroku, procentów, stosownie do powyższego w niniejszym artykule przepisu. *Uwaga.* Za obligami, podanemi do uzyskania przed 21 Marca 1849 roku, to jest w czasie, kiedy istniały jeszcze przepisy o ustawaniu biegu procentów, po podwojeniu się przez nie kapitału, procenta mają być obliczane według owczesnie obowiązującego prawa. Artykuł 2094 przez powyższe przepisy zostaje zniesiony. *Artykuł 2157.* Od należności Skarbowych pobierane będą procenta prawne, to jest po 6 od sta, rocznie, wyliczając takowe stosownie do przepisów, w artykule 2,093 wyłożonych, w całkowitej, po dzień wypłaty całego długu ilości, wszakże nie włączając ustanowionego nadto, tymże artykułem, co do należności prywatnych sztrafu. Bieg procentów ustaje, w razie niedostateczności majątku dłużnika i ustanowienia, skutkiem tego, konkursu. (Porównaj Uwagę do Artykułu 203). II. Obowiązujące oddzielne postanowienia o pożyczkach zaciągniętych w Zakładach Kredytu i o pretensyach do Skarbu, przed rokiem 1816 zastosowanych, których zaspokojenie odbywa się na zasadzie 96—99 artykułów Ustawy Zakładów Kredytowych Państwa, (Układu Praw Tom XI), pozostają w zupełnej swej mocy i skutkach.»

Ukazy Rządzącego Senatu.

1.) *31 Lipca.* (z 1 oddz. 5 Depart.) O wykreśleniu ze służby i nieprzyjmowaniu do niej na przyszłość Niezmiennego Assesora Sądu Ziemskiego Czausowskiego Radzcy Honorowego *Ostańkowicza*, i Dozorcy okręgowego tegoż powiatu Sekretarza Kollegijalnego *Posłowskiego*, z których pierwszy uznany został winnym: zatrzymania i niezwrócenia przed wykryciem tego nadużycia, pieniędzy uzyskanych na rzecz Skarbu, oraz samowolnego wydalenia się od urzędu, a ostatni niezapisania do przychodu należnych Skarbowi pieniędzy, niezwrócenia takowych przed wykryciem tego nadużycia i zwłoki, bez żadnych przyczyn, w odesłaniu skarbowych summ, dokąd wypadało.

2.) *4 Sierpnia.* (z 1 Depart.) O przekształceniu miejskiego zarządu w miastach niepowiatowych (заштатный городъ) i miasteczkach (посадъ) gubernii Kostromskiej.

3.) *11 Sierpnia.* (z tegoż Depart.) O uzyskiwaniu procentów za obligami i wexlami. (Patrz wyżej.)

4.) *12 Sierpnia.* (z ogóln. Zgromadz. trzech pierwszych Depart.) O porządku wybierania Fiskałów powiatowych w gubernii Kurlandskiej.

5.) *Tegoż dnia.* (z 1 Depart.) O formie xiąg do zapisywania poboru za papier stęplowy.

6.) *Tegoż dnia.* (z tegoż Depart.) Z uzupełnieniem niektórych artykułów Układu Praw o rozdziale gromadzkich gruntów między włościanami Dóbr Państwa.

7.) *Tegoż dnia.* (z tegoż Depart.) O poborze z oddzielnych uroczysk (отхожія пустоши) gruntowego podatku na rzecz Ziemskich powinności.

8.) *Tegoż dnia.* (z tegoż Depart.) Z ogłoszeniem Ustawy Towarzystwa żeglugi parowej na rzekach Wołdze i Szeksnie, pod firmą: «Pożytek» (Польза).

9.) *17 Sierpnia.* (z tegoż Depart.) Z ogłoszeniem Cesarskiego Rozkazu z dnia 24 Lipca, iżby w miastach, gdzie się kwatery w naturze nie dają, wypłacano było guberni-jalnym Sztab-oficerom żandarmów po 285 rub. 90 kop. sr., a Ober-oficerom po 214 r. 50 kop. na mieszkanie rocznie, (co nie ma służyć za prawidło dla innych wojskowych), i prócz tego na najęcie lokalu dla Kancellaryi, i niższych stopni żandarmskiego zarządu, po 142 r. 80 kop. rocznie.

10.) *18 Sierpnia.* (z tegoż Depart.) Z ogłoszeniem Ustawy Towarzystwa ubezpieczenia od ognia, pod nazwaniem «Salamandra.»

11.) *Tegoż dnia.* (z 1 Depart.) Z ogłoszeniem Najwyższej konfirmacyi wyroku Sądu wojennego, nastałej 15 Lipca b. r., którą Główny Kassyer Pożyczkowego Banku Państwa, Radzca Kollegijalny *Molner*, za strwonienie skarbowych pieniędzy z summ, w jego zawiadywaniu będących, pozbawiony zostaje rang, orderu św. Stanisława 3 klassy i szlachectwa i oddany do wojska na prostego żołnierza.

12.) *Tegoż dnia.* (z tegoż Depart.) Z ogłoszeniem takiejże konfirmacyi z dnia 8 Lipca b. r. którą Buchalter Kantoru Chersońskiego wojskowego lazaretu, Sekretarz Gubernijalny Emmanuel *Woskołowicz*, za przeciwne prawu czyny, zostaje wykreślony ze służby, z zastrzeżeniem nieprzyjmowania do niej na przyszłość.

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 27 Sierpnia pozostawało chorych 87 — w ciągu doby zachorow. 3 — wyzdr. 2 — umarło 7 — po 28 Sierpnia pozostało chorych 81.

W ciągu doby zachor. 6 — wyzdr. 3 — umarło 4 — po 29 Sierpnia pozostało chorych 80.

W ciągu doby zachor. 6 — wyzdr. 4 — umarł 1 — po 30 Sierpnia pozostało chorych 81.

W ciągu doby zachor. 7 — wyzdr. 10 — umarło 5 — po 31 Sierpnia pozostało chorych 73.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 25 Sierpnia (6 Września.)

Rozkazy do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.

W Ropszy, 13 Lipca 1854 roku.

Przeniesiony: Tłomacz Wołyńskiej Deputacyi Szlacheckiej Radzca Honorowy Rudnicki, na Urzędnika Kancellaryjnego Warszawskiej Komory Składowej.

Z dnia 30 Lipca (11 Sierpnia) 1854 roku.

Przez postanowienia sprawującego obowiązki Namiestnika Królestwa.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowany: Sekretarz Zarządu, Assesor Kollegijalny Gracyan Chrzanowski, Naczelnikiem Wydziału.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowany: Właściciel dóbr Ignacy Dembiński, Sędzia pokoju Okręgu Lipnowskiego.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowani: Spadły z etatu Sekretarz b. Szkoły Realnej w Szczebrzeszynie Henryk Pusch, Sekretarzem Gimnazyum Gubernijalnego w Warszawie; Guwerner Instytutu Szlacheckiego w Warszawie Franciszek Kittel, Nauczycielem języka Niemieckiego przy Szkole powiatowej o 5-ciu klassach w Łęczycy; Młodszy Nauczyciel przy Szkole powiatowej o 5-ciu klassach w Siedlcach Ferdynand Uliński, Młodszym Guwernerem Instytutu Szlacheckiego w Warszawie; Nauczyciel Szkoły powiatowej Realnej przy Gimnazyum Gubernijalném w Płocku Franciszek Miłosz, Starszym Guwernerem w Instytucie Szlacheckim w Warszawie; Guwerner Instytutu Szlacheckiego w Warszawie Mikołaj Dąbrowski, Nadetatowym Nauczycielem Gimnazyum Realnego w Warszawie; Młodszy Nauczyciel i zarazem Guwerner Instytutu Szlacheckiego w Warszawie, Assesor Kollegijalny Dominik Okniński, Starszym Guwernerem w tymże Instytucie, z pozostawieniem przy obowiązkach Młodszego Nauczyciela; Kandydat Cesarskiego Uniwersytetu w Moskwie Mikołaj Fischer, Młodszym Nauczycielem przy Instytucie Szlacheckim w Warszawie; Nadetatowy Nauczyciel Gimnazyum Realnego w Warszawie Józef Chołody, Starszym Nauczycielem tegoż Gimnazyum; Sekretarz i Kontroler przy Instytucie Szlacheckim w Warszawie Julian Swięcicki, Buchalterem przy tymże Instytucie.

Przeniesieni: Starszy Nauczyciel Instytutu Szlacheckiego w Warszawie, Radzca Kollegijalny Krzysztof Stoetzer, na Starszego Nauczyciela do Gimnazyum Gubernijalnego w Warszawie; Starszy Nauczyciel Gimnazyum Gubernijalnego w Warszawie, Radzca Honorowy August Szmurło, na Starszego Nauczyciela w Instytucie Szlacheckim w Warszawie; Sekretarz Gimnazyum Gubernijalnego w Warszawie, Józef Wielgoławski, na Sekretarza Instytutu Szlacheckiego w Warszawie; Starszy Nauczyciel Gimnazyum Realnego w Warszawie, Radzca Dworu Ludwik Łopuski, na Starszego Nauczyciela do Gimnazyum Gubernijalnego w Suwałkach, i Nauczyciel języka Francuzkiego w Szkole powiatowej o 5-ciu klassach w Łęczycy Klemens Gravin, na Nauczyciela tegoż języka do Szkoły powiatowej o 5-ciu klassach w Warszawie.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, mianowani: Urzędnik do korrespondencyi w interessach Naczelnika Wojennego gubernii Warszawskiej, Radzca Honorowy Alexander Sinicyn, Sekretarzem; Pomocnik Dziennikarza i Archiwisty, Sekretarz Kollegijalny Napoleon Kruszewski, Urzędnikiem do korrespondencyi w interessach Naczelnika Wojennego gubernii Warszawskiej; Starszy Urzędnik Kancellaryjny, Rejestator Kollegijalny Jan Radziszewski, Pomocnikiem Dziennikarza i Archiwisty; Młodszy Urzędnik Kancellaryjny Władysław Koćmierowski, Starszym Urzędnikiem Kancellaryjnym; Urzędnik nadetatowy Wincenty Grass, Młodszym Urzędnikiem Kancellaryjnym.

W Dyrekcyi Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, mianowani: Pakmajster drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej Józefat Zalewski, pełniącym obowiązki Urzędnika do pisma Dyrekcyi.

W Peterhofie dnia 16 Lipca 1854 roku.

Posunięty za odznaczenie się w służbie, «Co nie ma być przykładem dla drugich,» z Rejestratora Kollegijalnego na Sekretarza Gubernijalnego, Urzędnik do pisma w Kancellaryi Przybocznej Namiestnika Romejko-Hurko.

Z dnia 6 (18 Sierpnia) 1854 roku.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Zastępca Lektora języka Niemieckiego w Akademii Duchownej Rzymsko-Katolickiej w Warszawie, Radzca Honorowy Stanisław Zaliński, Lektorem tegoż języka.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Pisarz Sądu Pokoju okręgu i miasta Warszawy 2 Wydz. Stanisław Rościszewski, Regentem Kancel. Ziemiańskiej gub. Warszawskiej w Kaliszu; Sędzia Pokoju okręgu Węgrowskiego, Magister prawa Polikarp Jastrzębski, Rejentem Kancel. tegoż okręgu; Applikant Sądowy przy Trybunale Cywil. w gub. Warszawskiej w Warszawie, Sekretarz Kolleg. Gustaw Wołowski, Patronem przy tymże Trybunale; Obrońca przy Sądach Pokoju okręgu i miasta Warszawy Jan Klockiewicz, Patronem przy Trybunale Cywilnym gub. Warszawskiej w Warszawie; Pisarz Sądu Policyi Popraw. Wydz. Zamojskiego, Sekretarz Kolleg. Jan Gielowicz, pełn. obow. Assesora tegoż Sądu; Pisarz Sądu Policyi Popraw. pow. Warszawskiego 1 Wydziału, Sekretarz Gubern. Jan Duszyński, pełn. obow. Assesora tegoż Sądu; Podpisarz Sądu Policyi Poprawczej Wydz. Kieleckiego Józef Szklarski, pełn. obow. Assesora tegoż Sądu; Podpisarz Sądu Pokoju okręgu Kozienickiego, Radzca Honorowy Kassyan Koskowski, pełn. obow. Assesora Sądu Policyi Popraw. Wydz. Piotrkowskiego; pełniący z tymczasowej delegacyi obowiązki Podpisarza Sądu Policyi Poprawczej pow. Warszawskiego 2 Wydz. Tomasz Szuranowski, pełn. obow. Podpisarza tegoż Sądu; pełniący z tymczasowej delegacyi obowiązki Pisarza Sądu Policyi Poprawczej Wydz. Sandomirskiego, Sekretarz Gubern. Adam Komorowski, pełn. obow. Pisarza tegoż Sądu; Podpisarz Sądu Pokoju okręgu i miasta Warszawy 1 Wydz. Tomasz Kalisiewicz, pełn. obow. Pisarza Sądu Pokoju okręgu i miasta Warszawy 2 Wydziału; Applikant Sądowy Julian Ciemniewski, pełn. obow. Podpisarza Sądu Pokoju okręgu i miasta Warszawy 4 Wydz. (na Pradze); Kancelista Trybunału Cywilnego gub. Warszawskiej w Kaliszu, pełn. obow. Sekretarza w biurze Prokuratora Królewskiego przy tymże Trybunale; Kancelista Trybunału Cywilnego gubernii Radomskiej w Radomiu Łukasz Jackowski, pełniącym obowiązki Sekretarza w biurze Prokuratora Królewskiego przy tymże Trybunale; Kancelista Trybunału Cywilnego gubernii Radomskiej w Kielcach Józef Gudisz-Sierakowski, pełniącym obo-

*

wiązki Sekretarza w biurze Prokuratora Królewskiego przy tymże Trybunale; Kancellista Trybunału Cywilnego gub. Lubelskiej w Lublinie, Sekretarz Gubernijalny Marcin Dobrowolski, pełn. obow. Sekretarza w biurze Prokuratora Królewskiego przy tymże Trybunale; Kancellista Trybunału Cywilnego gub. Lubelskiej w Siedlcach Antoni Libiszowski, pełn. obow. Sekretarza w biurze Prokuratora Królewskiego przy tymże Trybunale.

Przeniesieni, dla dobra służby: Assesor Sądu policyi Poprawczej Wydziału Piotrkowskiego Andrzej Młodzianowski, na pełn. obow. Assesora Sądu Policyi Poprawczej powiatu Warszawskiego 2-go Wydziału; Assesor Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Piotrkowskiego Władysław Filipowski, na pełn. obow. Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Łęczyckiego; Assesor Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Piotrkowskiego Jan Jasiński, na pełn. obow. Assesora Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Kaliskiego.

Na własne żądanie: Podpisarz Sądu pokoju Okręgu i miasta Warszawy Wydziału 4-go, Ludwik Zegrzda, na pełn. obow. Podpisarza Sądu pokoju Okręgu i miasta Warszawy Wydz. 1-go; Pisarz Sądu pokoju Okręgu Pilickiego Roman Tomaszewski, na pełn. obow. Pisarza Sądu pokoju Okręgu Częstochowskiego.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowany: Kandydat Uniwersytetu St.-Petersburgskiego Jan Łoś, Starszym Nauczycielem przy Gimnazyum Realném w Warszawie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

HISZPANIJA.

MADRYT, *28 Sierpnia.* Gazeta urzędowa Madrytska ogłasza dokumenta następujące:

«Konieczność co dnia wzrastająca, iżby, z jednej strony Królowa Dona Marya-Krystyna de Bourbon opuściła ziemię Hiszpańską, a z drugiej, iżby zapewniona była odpowiedzialność tej Królowej za akta, w których kiedykolwiek mogła mieć udział, spowodowała Radę Ministrów do postanowienia decyzyi, z całą rozwagą, jakiej wymagał przedmiot, zarazem obchodzący i interess narodowy i godność dynastyi.

«Po należytém zważeniu tych względów, Rada Ministrów postanowiła:

1) Zostanie zawieszona wypłata pensyi, którą Izby Kortezów wyznaczyły Królowej Matce w roku 1845, aż do nowego w tym przedmiocie zawyrokowania Kortezów.

2) Zostaną zatrzymane i zabezpieczone od straty wszystkie dobra w Hiszpanii, należące do pomienionej Królowej i jej Rodziny, do czasu takiegoż zawyrokowania, a to na cel uiszczenia wszystkich poszukiwań, jakie przed Kortezami udowodnione być mogą.

3) Pomieniona Królowa, ze swą Rodziną, opuści natychmiast kraj i nie wróci doń, lecz oczekiwać będzie wyrzeczenia o miejscu jej pobytu na przyszłość.

Do Gubernatora prowincyi N.

Madryt, 27 Sierpnia 1854.

(Następują podpisy wszystkich Ministrów.)

Podsekretaryat — Okolnik.

«W celu zapewnienia wykonania artykułu 2 Okolnika z dnia dzisiejszego, zawiadamiam JW. Pana, stosownie do decyzyi Rady Ministrów, iż ma być przystąpiono niezwłocznie do zabrania wszystkich dóbr należących do Królowej Matki dony Maryi-Krystyny de Bourbon i do jej Rodziny, położonych w Waszej prowincyi, i takowe mają być oddane pod straż pewnych osób z zachowaniem zwykłych formalności. Kopija inwentarza, jaki będzie sporządzony, powinna być przesłana do mojego wydziału.

«Raczysz mi JWPan donosić każdą pocztą o tém co będzie uczyniono dla uskutecznienia niniejszego postanowienia albo zawiadomić mię jeżeli w Waszej prowincyi nieznajdują się żadne dobra Królowej. (Podpisano) SANTA CRUZ.

Madryt, 27 Sierpnia 1854.

Do P. Gubernatora prowincyi N.

Gazeta *Indépendance Belge*, dając te wiadomości, wyraża swe zdanie, iż postanowienie Rady Ministrów jest aktem całkiem nieprawnym, nie nosi bowiem Królewskiego podpisu. Żadne prawo nie daje Radzie władzy rozporządzania takim sposobem osobą i mieniem Królowej Matki i jest to prostem nadużyciem siły.

— Taż gazeta z dnia 2 Września, pisze: «Mamy teraz dokładne szczegóły o wypadkach 28 i 29 Sierpnia, w Madrycie. Jakeśmy już donieśli, dzięki energicznym, przez Rząd przedsięwziętym środkom, zamachy anarchistów, którzy chcieli użyć pretextu wyjazdu Maryi-Krystyny, dla wzbudzenia nowych przewrotów, zostały całkowicie zniweczone. Przez chwilę, położenie groźnie się przedstawiało; liczne i mocne barykady wzniosły się po różnych miejscowościach. Ale kiedy burzyciele ujrzeli postawę Rządu, Gwardyi narodowej i wojska, nie pokusili się nawet ich bronić; barykady były zdobyte i zburzone bez wystrzału. Od dwóchset do trzechset osób, to jest większa część tych, co je zbudowali, zostali ujęci, wraz z kilku przywodzcami, między któremi wymieniają P. Orense, margrabię d'Albeida, Prezesa sławnego demagogicznego klubu *Zjednoczenia.* Ta ostatnia wszakże wiadomość, potrzebuje potwierdzenia.

Niezaprzeczoną jest wyższość tego zwycięztwa Rządu Hiszpańskiego, nad zwycięztwem odniesioném w podobnych okolicznościach w tak nazwanych Czerwcowych rozruchach w Paryżu, podczas Rplitej, gdzie się nie obeszło bez wielkiego krwi przelewu.

— Taż gazeta, pod dniem 4 Września, pisze: «Królowa Krystyna, stanęła 30 Sierpnia wieczorem, zdrowo i szczęśliwie, na ziemi Portugalskiej. Wszyscy członkowie byłego Gabinetu również bez szwanku opuścili Hiszpaniją i są w tej chwili we Francyi, prócz P. Blaser, który się schronił do Anglii.

— Piszą z Paryża do gazety Kolońskiej, że Cesarz Napoleon pisał list do Królowej Izabelli, nalegając na wywiezienie z kraju Maryi Krystyny, i że Espartero dopiero na to przełożenie stał się gorliwym środka tego stronnikiem.

— Do Kuby, Puerto Rico i wysp Filippińskich posłane

również zostały rozkazy konfiskowania dóbr Królowej Maryi Krystyny.

— Jutro ma być wydany rozkaz, unieważniający wszystkie awanse poczynione w wojsku przez Ministerstwo San Luis (Sartorius), od 27 Czerwca, równie jak i awanse poczynione przez junty.

— Gazeta *Diario Espagnol* donosi, że wydany został rozkaz aresztowania Margrabię d'Albeida (P. Orense.)

(G. P.)

TURCYA.

Gazeta *Soldatenfreund* (Wiedeńska), zawiera następujące szczegóły: «Pożar Warny zniszczył 4,000 magazynów, 2 meczety i kilka chanów. Godna uwagi, że wraz z pożarem, ustała w Warnie cholera. Część miasta gdzie są składy prochu, ogłoszona za będącą na stopie oblężenia; ulice prowadzące do tych składów, są zabarykadowane. — Od 16 Sierpnia pracują nad przygotowaniami do tajemniczej wyprawy. 20 Sierpnia zabrano na okręty amunicye i żywności i całą artylleryą. 26-go miała wyruszyć jedna dywizya flotty pod wodzą admirałów Dundas i Stopford, zabrawszy też lorda Raglan i 23,000 anglików. Za tą dywizyą, 28 lub 29 Sierpnia miała wyruszyć druga, złożona z największych okrętów flotty, z admirałami Hamelin i Bruat, jenerałem Canrobert, 28,000 francuzów i 9,000 turków. Wyjazd trzeciej, mniejszej dywizyi, z Konstantynopola, z admirałem Lyons, marszałkiem St. Arnaud, Xięciem Napoleonem i Xięciem Cambridge, naznaczony jest na 1 Września. Okręty, które wyszły już 26 Sierpnia z Warny, miały się skierować na północ-zachód, ale niewiadomo było, czy ich celem jest Akerman, Odessa, Cherson, Sewastopol, lub inny punkt jeszcze. Co pewna, to że w skutek Rady wojennej, która miała miejsce w Konstantynopolu, wszystkie wojska tureckie rozrządzalne, posłane zostały do Anatolii.»

— Depesza ogłoszona przez *Presse*, donosi z dnia 24 Sierpnia, że wojska posiłkowe tunetańskie, przeszły niezatrzymując się przez Konstantynopol i udały się do Warny. Mówiono, że część armii Dunajskiej będzie posłana do Azyi.— Piętnaście nowych szalup kanonjerskich przybyły do Malty, a piętnaście innych są spodziewane. Tymczasem piszą z Konstantynopola, 21 Sierpnia, że statek parowy *Emperor* przyprowadził tam z Malty tylko 15 szalup, inne zginęły w przeprawie.

— Donoszą z Sofii, 23 Sierpnia, że wojska, które były zgromadzone tam, tudzież w okolicach Nikopoli i Sistowa, są od tygodnia w marszu do Szumli, dla zamieszczenia tamże wojsk które wyszły i utworzenia rezerwy lądowej armii Dobruckiej. Cały garnizon Andrinopolski odebrał rozkaz wystąpienia do Dobruczy; miejsce jego w Andrinopolu zajmą 6,000 rekrutów tureckich. Na 30 Sierpnia austryacy byli spodziewani do Krajowa.

Marsylija, 5 Września. (Przez telegraf.) W tej chwili przybywa *Sinai* z listami z Konstantynopola, z dnia 25 Sierpnia.

Oblężna artyllerya, z Francyi przysłana, tam przybyła. Wszystkie okręty tureckie, zebrane z wybrzeża czarnomorskiego, odebrały rozkaz udać się do Warny. Wszystko było przygotowane tak, iżby wyprawa mogła odpłynąć 1 Września.

Xiążę Cambridge był jeszcze chory na febrę.

Rossyanie pojmali statek wołoski i odprowadzili go do Sewastopolu. Do Stambułu zaś odesłali trzech szyprów ze statków, przed niejakim czasem zabranych w Heraklei przez statki parowe, wyszłe z Sewastopolu. *(P. P.)*

GRECYA.

ATENY, *2 Września.* (Przez telegraf.) Jenerał francuzki, dowodzący w Pirei, nalega, iżby wojska jego, dziesiątkowane w tym porcie przez cholerę, były przeprowadzone do Aten; przeszło 1,000 francuzów umarło już w Pirei. Minister wojny Kalergi, naturalnie obstaje za tém żądaniem jenerała francuzkiego, a wszyscy Ministrowie są mu przeciwni. Ale gdy P. Kalergi znowu jest prawie wszechwładnym, przeto Minister Spraw wewnętrznych, nie mogąc skutecznie się opierać, oświadczył, iż wyjdzie do dymissyi, jeżeli francuzi przejdą do Aten; inni Ministrowie pójdą za jego przykładem.—Turcya wymaga od Grecyi 70 miljonów piastrów wynagrodzenia. Grecya apellowała do Mocarstw europejskich. Austrya i Prussy oświadczyły się przeciw zasadzie tego żądania; Francya i Anglija jeszcze nie wyraziły zdania swego o tym przedmiocie. *(P. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *4 Września.* Xiążę Albert wyjechał z Osborne house dziś rano, udając się do Boulogne jachtem Królewskim *Victoria and Albert.*

— *Times* pisze, że kilka osób z rodziny Królowej Maryi Krystyny Hiszpańskiej, których nie wymienia, przybyły na statku parowym pocztowym *Madrid*, z Lizbonny do Southampton.

— Mundur wojsk angielskich zostaje zmodyfikowany wprowadzeniem tuniki austryackiej: w artylleryi będzie ona granatowa z potrzebami i pasem do szabli złotym, u huzarów i grenadyerów też granatowa, u dragonów i ułanów czerwona. Artyllerya będzie miała kaski z palonej skóry. Rangi będą oznaczone u artylleryi i huzarów liczbą galonów na rękawach, a u jazdy i piechoty gwiazdkami na kołnierzu.

— Na Giełdzie 6 Września, (przez tel.) Konsolidy 95½— Rossyjskie 5 procentowe 98¾ (po odtrąceniu dywidendy), 4½ procentowe 88. *(J. de S.-P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *6 Września.* Monitor dzisiejszy donosi, że Król Jmć Portugalski, który, 4 b. m. przybył do Boulogne, nazajutrz, 5, odjechał ztamtąd do Ostendy; J. K. W. Xiążę Albert, Małżonek Królowej Wiktoryi, przybył wczora rano do Capécure, pod Boulogne, w towarzystwie Xięcia Newcastle, Ministra Wojny, lorda Seaton, sira Ch. Wetherell i jenerała Grey.

— Monitor zawiera następną depeszę telegr. z Bayonny, z dnia 2 Września: «Królowa Krystyna musi już być na miejscu w Portugalii. Podróż jej odbyła się bez przygody.

«Spokojność panuje w Madrycie; ostatnie środki Rządu, odjęły wszelką nadzieję demagogom.»

— Podług depeszy odebranej z Bayonny 5 Września przez gazetę Belgijską, jenerał Dulce, kapitan jeneralny w Barcelonie, wraca do Madrytu.

— Cholera panuje w Barcelonie. — Królowa Marya Krystyna dostała pomieszania, inaczej zwanego *exaltacyą mozgu.* *(J. de S.-P.)*

BELGIJA.

RUXELLA, *5 Września.* Słychać, że Ludwik Napoleon odda Królowi naszemu wizytę w Tournai.

NIEMCY.

AUSTRYA. Cesarz Jmć wrócił z Ischl do zamku Schönbrunn 1 Września.

— Lady Redcliffe, małżonka Posła Angielskiego przy Porcie Ottomańskiej, przybyła do Wiednia ze swą rodziną w drodze do Konstantynopola. Tym sposobem upada pogłoska o odwołaniu tego Posła do Anglii.

— 26 Sierpnia przybyli do Ischl Król i Królowa JJ. Bawarscy.

NOWINY Z BALTYCKIEGO MORZA. List ze Stockholmu do gazety Korrespondenta Hamburskiego zaprzecza wiadomości, jakoby marszałek Baraguey d'Hilliers jeździł do Stockholmu, dla skłonienia Króla ku przystąpieniu do przymierza z Anglią i Francyą. Marszałek wyjeżdżał ze swej głównej kwatery w Finsby jedynie na rekonesans, z którego już wrócił.

— Podług gazet Stockholmskich w wojskach sprzymierzonych na Alandskich wyspach umiera dziennie po 60 ludzi.

— Gazeta Stockholmska *Aftonbladet* z dnia 5 Września, donosi, że 1 tego miesiąca zaczęto burzyć fortyfikacye w Bomarsund. *(G. P.)*

WŁOCHY.

Gazety Szwajcarskie dają wiadomości z Rimini z dnia 14 Sierpnia; drugi Sekretarz Municypalności tego miasta został zdradliwie zabity a Podskarbi tejże korporacyi śmiertelnie rażony kilku ciosami puginału, a to wszystko na publicznej przechadzce. *(J. de S.-P.)*

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, *7 Września.* Gazeta jedna niemiecka podług listów z Paryża, 1 Września, donosi, że Rząd odebrał niepokojące od armii Wschodniej nowiny. Wojska, a szczególniej Zuawy, miały się zbuntować wydając okrzyk: «Niech «żyje Lamoricière; precz ze St. Arnaud.»

— Biuro koresp. Berlińskiej ogłasza następną depeszę telegraficzną z Paryża, 7 Września: «Odebrano tu z Cherbourg urzędową wiadomość, że flotta Baltycka, wraz z wojskiem lądowém, na niej znajdującém się, ma wrócić do Francyi w przeciągu od 5 do 10 Października i zimować w Cherbourg i Brest.»

— Piszą do gazety Belgijskiej, że Xiążę Gika, Hospodar Mołdawii, zamierza przepędzić zimę w Paryżu, nie śpiesząc objąć rządów swego Xięztwa, do czego jest przez Austryą wzywany. Taż sama niechęć daje się widzieć i ze strony Xięcia Stirbey, byłego Hospodara Wołoskiego.

— Na Giełdzie dziś 4½ procentowe 97 fran. 50 cent.— 3 procentowe 73 franki 70 centimów.

LONDYN, *6 Września.* Times dziś donosi, że wyjazd Królowej do Balmoral z całą rodziną naznaczony jest na 14 Września.

— Do Southampton przybyli wprost z Lizbony dwaj synowie i trzy córki Królowej Krystyny. Młodzi Xiążęta i Xiężniczki Rianzarès uchodzili w podróży za dzieci P. Ochao, który z niemi przybył.

— Na Giełdzie 7 Września, (tel.) Konsolidy 94⅞, 95 — Rossyjskie 5 procentowe bez dywidenty, 98½, 99½ — 3 procentowe 88, 90.

AUSTRYA. Piszą z Wiednia, 30 Sierpnia, że korpus obserwacyjny, stojący na granicy kroacko-tureckiej, (25 do 30,000) odebrał rozkaz wejścia do Transylwanii i Galicyi, dla rozdzielenia się między armijami 3-cią i 4-tą. Tym sposobem liczba wojska znajdującego się pod dowództwem barona Hess, wyniesie 350,000 ludzi.

— Cholera ukazała się w Medyolanie; w Linz, gdzie dotąd ani razu nie była, zdarzyło się kilka przypadków. Inspruck zaś dotąd nie zna jeszcze wcale tej plagi.

TURCYA. Piszą ze Stambułu, 24 Sierpnia do gazety Belgijskiej, że Omer-pasza rozpuścił wszystkich baszi-buzuków, nawet tych, którzy byli organizowani przez oficerów francuzkich.

— Donoszą z tejże stolicy 25 Sierpnia, że Guyon dowodzi już armiją Anatolską na miejscu Mustafy-paszy, który wypadł z łaski.

— Depesza z Triestu 6 Września daje nowiny z Konstantynopola z dnia 28 Sierpnia. Said-pasza otrzymał inwestyturę na Vice-króla Egyptu.—Taż gazeta donosi, że nowy pożar był się wszczynał w Warnie, ale natychmiast został zgaszony; pojmano bulgara, który podłożył ogień; człowiek ten natychmiast został stracony.—Xiążę Cambridge przybył do Terapia 22 Sierpnia; cierpi mocno na reumatyzm, sądzą jednak że za dni kilka wróci do wyprawy Czarnomorskiej.

HISZPANIJA. Poseł Stanów Zjednoczonych wyjechał z Madrytu 30 Sierpnia do Francyi. Ta okoliczność dała powod do pogłoski, że Stany gotują stanowczą wyprawę na zdobycie Kuby. *(J. de S.-P.)*

Позволяется печатать. 2 Сентября 1854 года. *Ценсоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.